

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in volja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana za leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXVIII.

V Ljubljani 26. malega serpana 1875.

List 29.

Koledar za naslednji teden.

Mali serpan. — Julij.

18. Nedelja IX po binkoštih. Evangelij: „Jezus joka nad Jeruzalemom“. (Luk. 19.) — Sv. Simforoza, je s svojimi sedmerimi sinovi pod cesarjem Adrijanom po mnogih strahovitnih mukah mučeniško krono prejela 18. mal. serp.

Sv. Kamil Leliski, vstanovnik reda bolniških strežnikov ali očetov za dobro smert, je bil sin stotnika iz plemenitne Leliskove rodovine na Neapolitanskem. Njegovi 60letni materi se je pred njegovim rojstvom sanjalo, da je bila povila dečka z rudečim križem na persih, ki je druge ravno tako zaznamnjane dečke za seboj vodil. Te sanje so se bile spolnile, ko so udje njegovega redca na papežovo povelje na svoji obleki — na desni persni strani — zagorelo-rudeč križ nosili. Mati je bila dečku kmalo umerla; njegov oče pa se ni nič kaj pečal za njegovo izrejevanje. Kamil je sicer v šolo hodil, pa se je komaj prav za silo brati in pisati naučil, toliko bolj pa se je uril v igrah, zlasti s kvartami. Igranje s kvartami je bilo njegova strast — železna srajca. Že 18 lét star, pa se ni skorej nič naučil; vsakemu delu se je umikal, ter je med kvartopirce zahajal.

Njegov oče ga je bil seboj vzela na vojsko zoper Turke; pa sta oba v Ankoni zbolela. Oče je umerl, sin pa se je bil ozdravil; le na nogi se mu je bila naredila tekoča rana. Ker oče svojemu sinu ni bil nič drugega zapustil kakor to, kar je imel na sebi, je bil Kamil v naj večji potrebi. V tej zadregi gre k svojemu stricu, predstojniku v samostanu v Akvili, ter ga prosi, naj bi ga v svoj red sprejel; stric pa mu odreče njegovo prošnjo, ker si misli, da ga je sila k temu prignala, ne pa poklic Božji. Kamil se podá v Rim, in se ponudi za strežnika bolnikov v bolnišnici pri sv. Jakopu, ter si misli, da mu bodo zdravniki bolno nogo ozdravili. Kamil sprejet za strežnika zamuja svojo službo, ter zahaja med kvartopirce. Viši ga ostro svari. Kamil obeta poboljšanje, pa se ne poboljša. Viši najde pod njegovim zglavjem kvarte, in mu dá slovó. Kamil berači po Laškem, in pride v Manfredonijo v kapucinski samostan. Gvardijan ga sprejme za delavca, ker je ravno nekaj zidal v samostanu. Tukaj bi si bil Kamil lahko kaj prihranil, ker je imel vso hrano v samostanu in dnino; pa stara strast se ga zopet loti, ter vse zakvartá, tudi obleko na sebi do srajce.

Kamilova reva je bila do verha prikupela. Bog se usmili zgubljenih ovčice. Gvardijanovo opominjevanje in svarjenje, neka pridiga ga gine, ter gnadi Božji njegovo serce odpre.

Kamil začne premišljevati svoje samopašno življenje in prihodnjo ostro sedbo Božjo, se zgrudi na tla, in mlo joka, v svojem 25. letu leta 1575. Po ponižni in skesani spovedi stori Bogu objubo, da bo stopil v kapucinski stan. Sprejet je v samostan, pa ga mora zapustiti, ker se mu je bila rana na nogi spet odperla. Kamil se verne v bolnišnico pri sv. Jakopu, kjer je bil vsim strežnikom naj tepši zgled v postrežbi bolnikov. Ko se mu je bila rana na nogi zopet zacelila, močno želi svojo storjeno objubo spolniti. Sprejet v kapucinski red, je prisiljen ga zopet zapustiti in se verniti v bolnišnico pri sv. Jakopu, ker se mu je bila rana na nogi zopet odperla. Streže bolnikom štiri leta, ter jih snaži, jim rane obvezuje, noč in dan pri njih čuje, umirajočim prigravja in jih za srečno smert pripravlja. Ta čas se je pa Kamil tudi lahko prepričal, kako gerdo in terdoserčno za plačilo najeti strežniki z bolniki ravnaajo; torej se je zbudila v njegovem sercu želja, da bi vstanovil družbo pobožnih mož, kateri bi le iz ljubezni do Boga bolnikom stregli. To željo razodene spovedniku sv. Filipu Neriju. Spovednik mu reče, da bode ta namen lože dosegel, če se da mašnika posvetiti. Kamil, dasi-ravno že 32 lét star, se ne sramuje k jezuitom v šolo hoditi, na šolski klopi sedeti, ter se z mladenči vred latinšice in družih vednost učiti.

Kamil mašnik vstanovi — l. 1584 — red očetov za postrežbo bolnikov in za pripravljanje k sročni smerti. Papež Sikst so ta njegov red poterdili in mu svoj blagoslov podelili. Udje tega reda — v črni obleki z rudečim križem na persih in s črnim plašem ogernjeni — so imeli memo treh navadnih obljub še četrto, „bolnikom do smerti streži“. Hitro so se množili, in Kamil je po mnogih mestih hiše za bolnike vstanovljal zlasti tisti čas, ko je kuga po Laškem strahovito razsajala. Kamil prošni hiti z dvanajsterimi brati (leta 1588) v Neapol kužnim bolnikom na ponoč, in napravi bolnišnico. Dva brata pa sta mu kmalo za kugo umerla. V Rimu vse beži pred kugo, Kamil pa s svojimi brati po hišah hodi, kužnim streže in jim deli svete zakramente; če onemoglih bolnikov na ulicah najde, jih na svojih ramenih nosi v bolnišnico. Iz Rima teče v Milan, po tem pa v Nolo kužnim na pomoč. Kamil je stal pri bolnikih kakor angelj, pa tudi njega so angelji spremljali na njegovih nevarnih potih. Bog mu je bil podelil dar čudežev in prerokovanja: bolnike je čudovito ozdravljaj, skrivnosti serc je vidil, po njegovi prošnji se je hrana pomnožila in voda v vino spremenila. Poslednjič je po dolžih ponočnih čujah, ostrih postih, vednem trudu in delu, po peterih dolžih in hudih pa junaško prestanih boleznih, ktere je „milosti Božje“ imenoval, ves oslavljen, previden s svetimi zakramenti, ob uri, ki jo je prevedil, med besedami: „Jezus in Marija!“ v Rimu

zaspal v Gospodu 14. mal. serp. 1614 v 65. letu svojega življenja.

Ljubi bravec! vidil si, v koliko revo je bila strast do igre zatopila mladega Kamila; pa bi ga bila še globokješe pogreznila, ko bi se ga Bog ne bil usmilil. Boj se slednji te strasti, ker je strašna v svojih nasl-dkih!

19. **Ponedeljek.** Sv. *Vincencij*, vstanovnik reda misijonskih duhovnov ali lazaristov in usmiljenih sester za postrežbo bolnikov. † 21. kim. 1660 v Parizu v hiši sv. Lazarja v 85. l. svojih dni.

20. **Torek.** Sv. *Marjeta*, devica in sprič., je bila po mnozih strahovitih mukah ob glavo djana l. 257.

21. **Sreda.** Sv. *Prakseda*, devica Rimljanka, hči sv. Pudenta in sestra sv. Pudencijane device. † 20. mal. serp. ob času cesarja Antonina.

22. **Četertek.** Sv. *Marija Magdalena*, spokornica, sestra sv. Lazarja in sv. Marte, je v neki votlini na Francoskem 30 lét pokoro delala.

23. **Petek.** Sv. *Apolinar*, škof in sprič., učenec in spremljevalec sv. Petra aposteljna, je bil od njega škof posvečen in iz Rima v Raveno poslan.

24. **Sabota.** Sv. *Kristina*, devica in sprič., enajstletna deklica, je po mnogem grozovitem terpinčenju pod cesarjem Dioklecijanom prejela mučeniško krono.

Kakó prav s pridom pospeševati pobožnost do presvetega Serca Jezusovega.

Ako Jezusa resnično ljubiš, si boš prizadeval ljubezen in pobožnost do njegovega presvetega Serca tudi pri dražih pospeševati. Ako Jezusa serčno ljubiš, bo On središe, v katerem se strinjajo vse tvoje misli, tvoje osnove, tvoje prizadeve.

Bodi torej apostelj božjega Serca Jezusovega. Apostelj je vsak katolišk kristjan, kateri se trudi z besedo ali djanjem svojega bližnjega v spolnovanju katoliške vere poterjevati in mu takó pripomóči, da doseže večno zveličanje. Zveličanje bližnjega pa se ne more nikakor drugač tako s pridom pospeševati, kakor če se nape-ljuje k češenju presvetega Serca Jezusovega.

Pa tudi v tem so mnogotere verste aposteljnov, po različnosti stanú in pripomočkov, ki se rabijo za zveličanje bližnjega. Nekteri so od Boga po poklicu v duhovski stan posebno odličeni, da zveršujejo aposteljstvo v najpolnišem pomenu in z vsemi verskimi pripomočki: s pridigovanjem, delitvijo ss. zakramentov, s posamnim podučevanjem, z daritvijo sv. maše, voditvijo vernih.

Drugi katoliški kristjani pa, ki niso duhovni, ne morejo sicer s cerkvenimi opravili, zamorejo pa z drugimi pripomočki aposteljni biti, namreč z molitvijo, z lepim zgledom, opominovanjem, bogoljubnimi deli. V tem tedaj, preljubi moj, daj svojo vaemi vso prostost; pokazi v tem, koliko ti je pri sercu, da bi vsi Jezusa prav spoznali in ljubili!

Vzemi si v tem brezmadežno mater Gospodovo v pomočnico in v zgled. Kdo poželuje toliko, da bi pobožnost do bžjega Serca Jezusovega rastle, kakor Marija? Ona narbolje pozná svetoot, popolnost, ljubeznjivost, nezmerno milostljivost, katero to Serce obdaja, in njegovo goreče hrepenenje, da bi bilo ljubljeno od ljudi, da bi jim te milosti podeliti zamoglo! Zatorej čez vse žeji, da bi mi, njeni otroci, na to Serce se obračali in s tem v gnadah in čednostih obogateli, ker je pobožnost do presv. Serca Jezusovega naj pripravniši pripomoček, naše po izvirnem grehu spačeno serce popolnoma popoljšati in Jezusu podobno storiti. Zatorej nam ta dobra mati vedno kliče: „Pridite otróci; strah Gospodov vas

hočem učiti“ (Ps. 33, 12); in kar obljubi, to tudi spolni; sej je ona „porta coeli“, vrata nebeške, vrata do Jezusa!

Božja mati torej vsakterega, ki k nji pride, k Jezusu pelje, ko mu tiho na uho šeptá: „Vse, kar ti potreče, to stóri!“ Takó je zmiraj bilo: Kdor k Mariji gre, ta gotovo najhitreje in najlahkeje k Jezusu pride, ali velkoveč, on je že pri Jezusu, ker pri Mariji se Jezus vedno najde; zatorej je ljubezen do Marije pot in pomoč k ljubezni do Jezusa.

Marija je torej prva in prav posebna, materinska varhinja aposteljstva molitve.

1) Molitev kot priprošnja je vselej in povsod pravo aposteljstvo, ker se po nji kakor po aposteljnih in njih naslednikih razsvitljenje, odrešenje, ozdravljauje drugih ljudi iše in v resnici doseže. To nam spričuje razodenje in skušnja. Koliko zgledov od tega imamo v sv. pismu in v življenju svetnikov!

Nek redovnik, sloveč pridigar, je vsak praznik v stoljni cerkvi svojo pridigo imel, in s tem neznano veliko grešnikov spreobernal. Čez nekaj mesev mu ukaže vikši, da je brez navadnega spremljevalca, samostanskega brata (fratra), sam šel v stoljno cerkev na svoje opravilo. Ubogal je; pa kako čudno se mu je godilo! Pri vsem prizadevanji mu s pridigo se mu nikakor prav nič ni sponašalo — ljudje so godernjali — in s spreobertvami je bilo pri kraji. Domú pridši potoži svojemu prejšnjemu spremljevalcu svojo žalostno nezgodo. Ta mu odgovori: „Častitljivi oče! tega Vam jaz nisem v stanu razjasniti; samo to vem, da mi je vikši danes ukazal doma ostati, in da sem sicer med Vašo pridigo na stopnjicah pri léci sedel in vedno molil „Češena-Marijo“, da bi na vse Vaše besede priklical blagodar Božji.“ — Takó tedaj je zaupljiva molitev neučenega, priprostega, ponižnega samostanskega brata ter priprošnja Marijna k vspešnemu pridigovanju in spreobertnjenju ljudi več pomagala, kakor vsa učenost in govorniška spretnost slavnega pridigarja! Vsi tedaj živo spoznajmo resnico, ki jo je učil sv. Pavel, rekoč: „Ne tisti, ki seje, ne tisti, ki priliva, je kaj — ampak Bog, kteri rast daje“. Zatorej ljuba duša, ki to bereš ali slišiš, móli pred pridigo ali po pridigi vselej goreče, naj Bog pridigarjeve besede blagoslovi, da sad obrodé ljudém v blagor in zveličanje; in ako si v gnadi Božji, pa v ta namen priserčno molíš, s svojo gorečo molitvijo lahko toliko opraviš, kot pridigar sam z vsem svojim trudom, ali pa morebiti še več.

Posebno pa, bogoljubna duša, kadar se znajdeš pri sv. maši, ali kadar premišljuješ, ali zahvalo po sv. Obhajilu opraviš, ali presv. R Telo obiskuješ, ali sveti križev pot molíš, — nikoli ne opústi, pred vsem uboge duše v vicah, potem pa grešnike, krivoverce in brezverce po Mariji goreče Bogu priporočati. Misli si, Jezus Kristus sam te prosi, da v otévanju z nezmerno ceno odkupljenih duš z njim delaj tudi ti. Takó je kdaj častitljivi Serafini Kapriški rekel: „Pomagaj mi, moja hči, s svojo molitvijo duše otévati!“ — Tudi sveti Mariji Magdaleni Paciški je rekel nekega dne: „Glej Magdalena, koliko kristjanov bi se zeašlo v oblasti satanovi, ako bi jih moji izvoljeni s svojo molitvijo ne reševali!“ Pri vsem tem je vidila sv. Terezija v prikazni, da so se duše človeške v nezmerno obilnem številu v pogubljenje pogrezovale. Oh, moj Bog! imej usmiljenje z nami!

Z molitvijo se Božja milost, usmiljenje in pomoč nam priklicuje. Molitvi je vse obljubljeno, ona je gotova pripomoč v svoji vspešnosti in v svoji obširnosti ter obsega vse od konca svetá do konca njegovega. Kadar se bo poslednji dan zaznal in bo Kristus sodit prišel, takrat boš s stermentjem vidil, kako je aposteljstvo prosivne molitve spremljevalo cerkveno aposteljstvo,

kako so vse zmage svete Cerkve in njenih otrok največ izhajale iz molitve, koliko ljudi je bilo skozi vse stoletja otehih po molitvi kake prikriti duše. Tako je bilo sveti Tereziji od Boga razodeto, da se je veliko tisuč Indijanov edino po njeni molitvi, in ne toliko po trudu misijonarjev spreobrnilo. Vsaj je naš Odrešenik sam ukazal: „Prosíte, da Gospod pošlje delavcev v svoj vinograd“. (Luk. 10, 2.) On sam jemolil cele noči; celo trideset lét je neprenehoma molil, ko je vendar učil le tri leta; tako tudi Marija z aposteljmi. Zakaj je Mati Božja, zakaj so molile vse bogoljubne duše za prihod in razširo Božjega kraljestva na zemlji? Zato ker so bile vse njih misli s presvetim Sercem Jezusovim tako zedinjene, da se po pravici lahko reče: Njegova molitev, njegova vnema za zveličanje duš je bila tudi njih ljubezen in njih gorečnost, in ta je v svetih mislih in prošnjah neprenehoma kviško puhtela proti nebesom.

Glej, tako zamoreš prav lahko in prijetno pospeševati veliko delo Gospodovo, in veliko ter prijetno službo delati Njemu, ki je kri svojega Serca za nas daroval, in upati veličanstvo otrok Božjih. Ko je sv. Jedert za neko osebo molila, ji je Zveličar sam rekel: „Kakor je nemogoče, da bi človek bolečine ne občutil, ko se mu noge njegove prebodejo, ravno tako je tudi meni nemogoče, da bi se milostljivo na tistega ne oziral, kateri — čeravno sam poln križev in slabost in usmiljenja Božjega potreben — vendar samega sebe odstrani in z gorečo ljubaznijo za druge móli.“

Tega velikega, svetega dela se zamoreš vdeleževati, keršanska duša, če tudi si še tako revna in slabotna, nepoznana in pred svetom zaničevana. Kakor je miška v stanu vervi razglodati, s kterimi je oroslan (lev) zvezan, tako zamoreš ti s svojo skrivno molitvijo mnoge duše vezi grehov rešiti. Morebiti si že velikrat tožil (tožila), da v svojem stanu zamoreš le malo dobrega storiti? Nehaj tožiti; sej zamoreš pri neizrekljivo lepem poklicu v otévanje duš s svojo molitvijo veliko pomagati, in — da ti vsak izgovor hitro prestrézem — moliti zamoreš povsod in kadar je, v 24 urah dneva, tudi med delom in spanjem, ako se le v ljubezni spominjaš vpričnosti Božje, in se tako pri njem mudiš, in če to ni moč, delo ali spanje vsaj v ljubezni njemu daruješ. (Konec prih.)

Nekoliko o sedanjem stanu katoliške Cerkve.

Kdor prevdarja velikansko napravo in vsesvetno djanje sv. Cerkve Kristusove, se mu mora smešno zdeti pritlikovsko napenjanje in nasprotno djanje njenih sovražnikov od mogočnega državnika do lačnega časnikarčka, ki za soldke s peresom méni podreti poslopje Božje, ki stoji na nepremakljivi skali, kakor le-uni s postavami in paragrafi.

Slavni angleški pisatelj Maršall oziroma na sedanje vojske omenja, kako imajo politiške in deželske naprave doveršiti svoje poskušnje v silnih bojih, in pristavlja, da ravno to se godi z verskimi napravami. Katoliška Cerkve je že tisuče lét postavljena na poskušnjo. Veči del vsi spoznajo, da vspéh njen je velik. Ljudje in satani so storili zoper njo, kar so vedili in znali, odpadali so vladarji, zlobili zoper njo državniki, izdajali jo lažnjivi bratje, preganjalo jo je novo zbujeno poganstvo. Pri tej in taki vojski so pa njeni otroci številniši, njena moč čverstejši, njena veljava bolj vterjena in njena edinstvo prečudniši kot poprej kadar koli si bodi. Kdor se želi tega še bolj prepričati, naj opazuje le samo sedanje vdeleževanje pri opravih svetega leta po vsem svetu, naj opazuje toliko gorečnost vernikov za vsako dobro

reč. To je očitni sad njenih poskušenj. Bog je svojo obljubo nad Cerkvijo spolnil.

Prišel je čas, ko se je do čerke jelo spolnovati: „Astiterunt reges terrae et principes *) convenerunt in unum adversus Dominum et adversus Christum ejus“. (Ps. 2, 2.) Maršall pravi: Celó v posebnih poskušnjah, ko pervikrat ne ene same katoliške vlade ni, in ko je Cerkev brez kacega zaveznika na vesoljnem svetu, tudi sovražniki ne dvomijo, da vsóh za Cerkev bode v prihodnje ravno taki, kakoršen je bil v preteklosti.

Ni pa tako mislil novošegni liberalizem pred par leti; zakaj pred malo časom so si bili pritlikavci še svesti, da bodo Cerkev premagali in razdjali. Ali kako naglo jim je nespéh na vsih strauh pokazal njih nezmožnost! Polomi na vsih ogljih in mejah, po vsih napibnjeh: glavah, po vsih maliških borzah in velikih brezverskih tempeljnih, pa tudi po prevzetnih „sanhedrinih“ in vsakdanjih „medresah“ **) so jim uzeli pogumnost, in znamenja „reakcije“ ter nasprotvanje in zakret na bolje so zmeraj očitniši. Povsod so te znamenja vidne, celo na Angleškem. Neblago divjanje ogoljufanega preganjavca pričinja na dan klicati povsod zopernost in zamerzo. Eden pa drugi časnik priinese zdaj to zdaj to novico, ki kaže, kako pada veljava naj večega antikrista na Nemškem, in kako prihajajo vsim čedalje bolj zoperne tiste zoperverske postave. „Pall Mall Gazette“ pravi: „To postavodajstvo je v to odmenjeno, da bi katoliško vero zaterlo.“ „Morning Post“ pa pristavlja: „Angleško ne more imeti sočutja za narod, kateri iše protestanstvo razširiti s silo in z zatiranjem svobode. Anglija ne poterjuje novošegne nemške politike in djanja“. In zopet: „Dokler je nemška politika, kakoršna je, v Angliji ne more biti govorjenja ne za sočutje in ne za zvezo z Nemčijo“. Te besede, pristavlja „Amerika“, imajo toliko večji pomen, ker njih namen je: služiti za odgovor pruskemu poslancu (gr. Münstru), kateri je poskušal od neke prenapete svojbine zberaćiti odbranje nemškega trinoštva, kar je pa angleška vest otrekla.“

Maršall popisuje nadalje, kako se upor zoper bizmarkovstvo razodeva po katoliških državah. Omenja med drugim, kako se tu iz spanja dramijo pol-katoličani, kterim se pred očmi jasni, da ne le za vero, ampak tudi za osebno svobodo je poslednja ura bila, ako ima država samovoljno gospodovati éz dušo in telo, Boga pa hoče odstraniti. Znamenite so besede o Piemontu; pravi namreč:

„Celó Piemont, domačijo tistega nesrečnega kneza, ki danes počenja bogoskrunstva in se juter trese zaradi svojih pregréh, neki jezen dopisnik v narodno-liberalni „Kölner Ztgi.“ tako-le popisuje: Nekdaj tako liberalni Piemont je sedaj čisto klerikalni stranki v rokah. V Torinu samem ni viditi nič razun dolgih procesij tacih, ki odkriti z molitvenikom in moljkom v rokah od cerkve do cerkve hodijo in „Ave“ ter „Pater noster“ šepetajo. Njih vpitje je: „Iz mréz hudičevih reši nas, dobri Bog!“ In njih goreča pobožnost, ktere se ne vdeležujejo le samo priprosti ljudje, ampak tudi plemenite visoke gospé in možje viših stanov, celo vseučiliški profesorji, je zlasti upor (reakcija) zoper uk nekacih šol, ktere tajé dušo, vest in Boga.“

„Toda svet še ni na koncu svojih zmagoslavij. S tem mora čakati, da pride Antikrist; in potem si bode želel, da bi ga ne bil priklical, pa prepozno.“

„Med tem pa je ravno Cerkev na versti, da ob-

*) Eden je ravno vsled preganjanja sv. Cerkve „prin-ceps“ (knez) postal.

**) Korenica „deres“, gotovo eno isto, kakor „dres-siren“.

haja eno tistih velikih zmág, kakoržnih je že toliko izvojskovala. Naš rod se bo še učil, da brez Cerkve ne more živeti. Nekaj časa ga je Bog njemu samemu prepustil, — z ravno zadostno močjo, da je rodil Bizmarkov, Kavurjev in Garibaldov; — da bodi šiba določilna in zdravilna. Že zari temu rodu, da jarem Kristusa in Cerkve je lažji, kakor pa jarem teh móž. Da njeno milo svarjenje je prenašljivše, kakor trinoška sila, ktere se uni poprijemajo. Da njena pravica je bolj enaka pravici Božji. Njena vlada človeško vrednost bolje spoštuje in pospešuje; človeško svobodo čujočnije varuje.“

Marija naša vedna Pomočnica.

(Dalje.)

Meseca majnika leta 1867 so obhajali očetje redemptoristi v Hueti na Španjskem devetdnevno na čast Mariji vedni Pomočnici, katere podoba častijo v svoji cerkvi. Vse mesto se je vdeležilo te lepe slovesnosti. Neka gospá pride s svojim sedemletnim sinkom, ki je bil pred tremi meseci zarad koz skoraj čisto osižel. Med molitvijo in v solzah pade pred sveto podobo in reče ubogemu otroku: Zdaj, preljubi moj, kliči k ljubi Gospej vedne pomoči, da te ozdravi in vid zopet podeli. Mladi slepec povzdigne ročice in prične: O Gospá vedna Pomočnica! zgubil sem drage oči; daj mi zopet moje oči! Komaj te besede zgovori, zakliče že ves od veselja zavzét: Mati, mati! vidim. — vidim presveto Gospó! O kako je lepa! Vidim tudi vas! vidim tudi svoje roke! Mati pritisne osrečenega sinka na svoje serce in obliva ozdravljeni očesici s solzami veselja.

Vse mesto je v sveti radovednosti govorilo o tem dečku. Vsak je želel viditi njega in njegove oči; on pa je rekel vsem, ki so se mu bližali: Gospá vedne pomoči — ona me je ozdravila, rekel sem ji: „Daj mi zopet moje drage oči“. —

V Limburgu je imela neka mati hudega raka. Ker se ji je vedno grozno merzilo svoje stanje zdravnikom naznaniti, je bolezen od dné do dné toliko hujši prihajala, da je ni mogla prenašati. Torej je mogla slednjič vender, rada ali nerada, zdravnika za svet prašati. Zdravnik ji odgovori, da je operacija neogibno potrebna. Med tem pa bolna žena tudi čuti, da se terdno zaupanje do naše ljube Gospé vedne pomoči zbuja v njenem sercu. Ker je večkrat obiskovala cerkev oo. redemptoristov v Wittemu, je tedaj že dolj časa spoznavala mogočno čudodelnico. Prosila je tedaj, naj bi zdravnik odložil operacijo za devet dni, da bi med tem časom, ako bi bilo mogoče, sprosila zdravje od mogočne Matere Božje. H koncu svojega opravila se podá s težkim trudom v samostansko cerkev, ker želi zadnjikrat pred sveto podobo razliti svoje žalosti poterto serce. Ko dospé k altarju, pade obnemogla na kolena in moli k ljubi Gospej: O Mati vedne pomoči, ozdravi me itd. Ko tako majhen trenutek z otroško zaupnostjo in verno pomoli, se verne na svoj dom in se uleže na posteljo. Kvalo se zatopí v terdo spanje — v dobrotno spanje. Zakaj ko se je zopet prebudila, je bila rakova bolezen čisto zginila

(Dalje nast.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Odstop milgosp. škofa. — Kapitelski namestnik, ali kapitelski vikarij.) Milostni škof v. č. gosp. Jernej Vidmar so pretekli petek, to je 9. t. m., ko se je v. č. stoljni kapitel z ljubljanskim duhovstvom

vred pri njih poslavljal, svoje oblasti, kolikor se to dá, ustmeno izročili preč. stoljnemu kapitelnu, v ponedeljek potem pa so tudi pismeno svoj odstop naznanili. Podali so se bili v saboto popoldne ob 5 v Kranj, kjer so v nedeljo birmali, pridigali ter imeli vse cerkveno opravilo; potem so ostali v Kranju, kjer bodo odsihmal stanovali.

V. č. stoljni kapitel je vsled tega po cerkvenih postavah prevzél začasno vodstvo ljubljanske škofije do nastopa novega milgosp. škofa, in v seji 12. t. m. si je torej po cerkvenopravnih naredbah v. č. kapitel volil svojega namestnika ali kapitelskega vikarija za škofovske opravila med tem časom.

Izvoljeni pa so bili enoglasno milg. Jožef Zupan, infulirani prelat, korar, dekan in stoljni fajmošter. Novi gosp. kapitelski vikarij že 37 lét neutrudno delajo v Ljubljani v mnogoterih ozirih dušnega pastirstva, vodili so naj večí del tega časa že farne in dekanijske opravila in imajo torej obilne skušnje in znanja. Zraven drugih opravil so pogosto pridigali, v obeh jezikih; pa ne le v mestu, ampak tudi po deželi so o premozihi slovesnih prilikah duhovne opravila sprejemali ter vselej z naj večí radovoljnostjo postregli gg. duhovnim pastirjem in ljudstvu. Samo pridigali so v teh letih zunaj mesta kacic poldrugistokrat. O vsih priložnostih so razodevali svoje verno katoliško prepričanje, priserčno čišenje do Marije Device, nepretresljivo pokoršino in ljubezen do sv. Očeta, odkritoserčno vdanost do apostolskega prestola in do preslavne cesarske rodovine, zlasti v ll. 1859, 1866, 1869 in 1870 v pridigah. Koliko so storili za povzdigo cerkvenega in sploh katoliškega duha, priča vstanovljenje šmarnc, naprava in pogosto obiskovanje križevega pota, molitvene družbe naše ljube Gospé presv. Serca v stoljni cerkvi, olepšauje slavne stoljnice, vredba in razširjenje pokopališa pri sv. Krištofu itd. Gg. duhovni in verniki so v. č. kapitelnu hvaležni za to volitev, vsled ktere so ljubljanski čč. gg. fajmoštri in drugi dušni pastirji p. n. gosp. kapitelskemu vikariju 14. t. m. svoje vošila naznanili.

Iz Ljubljane. (Bizmark — katoličan!) Če je Bizmark „mož-beseda“, bode on v kratkem katoličan, zakaj rekel je, da se bo k katoliški Cerkvi spreobernal, ako ona izide iz teh zadržg, ktere ji je on nastavil. Reč pripoveduje „Unitá“ in čitateljem bode gotovo mično, ako se jim posname bistvo omenjenega sastavka. Mično toliko bolj, ker tudi v naši deželi ta misel ni čisto nova. Rekel mi je namreč pred nekimi meseci v veliko moje začudenje dober prijatelj z nekako posebno zanesljivostjo, da Bizmark se bode še spreobernal. Reč pa je taka-le:

Une dni je bila v Turinu neka prav slavna osebnost, močno iznajdena v nemških rečeh. Ta človek je pravil, da knez Bizmark je sam rekel: „Razmrežil sem od vsih strani take zadrege nad katoliško Cerkev, ako iz njih izide, da to ne more biti po človeški moči: ako zmaga, jo spoznam za božjo napravo, in spreobernem se k njej.“

Ako je Bizmark res to govoril in to poskušujo hoče delati, smemo naznaniti njegovo spreobernjenje; Bizmark je izmed naših, je katoličan: „če bo le mož-beseda“.

Res ni dvomiti, da božja Previdnost je nad sv. Cerkev toliko poskušujo dopustila iz posebnega namena. Sedanji liberalni svét je pozabil vse poprešnje dokaze, da je Cerkev Božje delo; pozabil je čudeže, pozabil prerokovanje, pozabil mučenstva ter prvotno preganjanje zvestih vernikov. Bog je torej izvolil sedanjemu svetu dati čisto nov dokaz, da Cerkev je Božja naprava.

Temu svetu, ki je ves perstén, ves zemlják, je bilo potrebno kaj občutnega, kaj novega, kaj šumečega, da zaguljenci zopet obernejo misel na katoliško Cerkev. Bog je toraj dopustil, da je Bizmark Cerkev psoval, preganjal, terl in terpinčil z vso silo strahovite zvijače in potuhe, z vso divjo močjo, ter v njenem terpljenji in v njeni zmagi sleherni lahko spozná, da Cerkev ni človeško delo, da je hči božje vsemogočnosti.

L. 1870 je pruski kralj Viljem pisal kraljici Avgusti sredi med svojimi zmagami, da ima neko poslanje spolniti, da njega in njegovo vojno je Bog izvolil za zadevno orodje. In prav tako je bilo! Božja pravica je hotla ošibati Francijo, otepti Napoleona III, kateri je z „infernalsko“ binavšino preganjal apostoljski Prestol in sv. Očeta Pija IX; dopustil je torej zmago Viljemu in njegovi vojni. Slavni postni pridigar l. 1872 v Parizu, dominikan Monsabrè, je bil omenil one besede kralja Viljema in pojasnil je, da pobitje Francozev je bilo zaslužena šiba za pregrehe Francije in njene bivše vlade.

Ali tudi knez Bizmark za svojo stran ima nekako poslanje, ki je kakor dopolnitev onega kraljevega poslanja. Kralj je z mečem strahoval volterjanske prederznosti in brezbožnosti; toda po dopolnjeni kazni je ostala še volterjanska lahkomisljenost, ki vse sveto tají in zasmehuje. Bizmark tedaj je odmenjen, da s slovesno poskušnjo osramoti brezvrstvo. Kakor nekđaj satanu, tako je sedaj Bizmarku Bog dopustil, da na vse škerpce in načine terpinči in tare Joba v Vatikanu in pa sv. Cerkev, kateri je on poglavar, zato da se svetu razodene njena moč in torej njena božja vstanovitev.

Tako je bil Bog v prvo dopustil Jezusa Kristusa križati, da se je po njegovem vstajenji pokazala resnica naše vere. Tako je dopustil tri stoletja celo še v začetku kristjane preganjati, da so se pomnožili s kervjo spričevalcev. Dopustil je toliko krivoverstev in razkolstev v spričevanje, da Cerkev je res nepremakljiva skala. Enako vidimo sedaj Bizmarkove napade, zalezovanja, preganjanja, ter Bizmark sam s solzami sv. Cerkve piše neoverzljivo spričalo, da Cerkev je vstanova Božja.

Naj le poskuša še dalje, gleda pa naj, da bo „možbeseda“. Nemški katoličani bodo radi še kaj časa terpelí upajoči, da ne bode več dolgo, ko bodo med svoji objeli svojega prestrašnega sovražnika. Škofje in neštivilni duhovni in drugi značajni katoličani po pruskih ječah bodo od veselja pozabili vsih svojih prestanih britkost, ako se tolik preganjavec omeči, poboljša, spreoberne, svojo dušo reši.

Toda, ako hočemo odkrito govoriti, mi katoličani smo si čisto in popolnoma svesti zmage sv. Cerkve, prav v velikem dvomu pa smo zastran Bizmarkovega spreobernjenja. Da se kdo vere poprime, tudi če jo je že za pravo spoznal, je treba milosti, in pri velikem in osornem preganjavcu tolike sile milosti, kakor je bilo treba pri sv. Pavlu, ki ga je iz preganjavca v aposteljna spremenila. Gospod Bog marsikoga s konja verže, kakor je vergel Napoleona I in III, toda potem jih na tléh pusti. Strašiti nas mora n. pr. to, ako beremo življenje mučencev; tam vidimo, da pri njih čudežih se je dostikrat na tisuče gledavcev spreobernilo, pa malokđaj kak trinog sam.

Iz Češkega, 7. mal. serp. smo prejeli naslednje znamenite *Certice iz življenja r. o. Janeza Valjavec-a misijonarja iz družbe Jezusove*. V 27. listu „Zgodnje Danice“ sem bral, da se od več strani razodevajo želje, naj bi kdo popisal življenje mnogozasluznega. 9. maja 1875 v Celovcu umerlega gospoda misijonarja o. Janeza Valjavec-a in ga poslal vredništvu „Danice“, da ga priobči slovenskemu ljudstvu. Ne dvomim, da je več gospodov duhovnov, součencev ali prijatlov rajnega misi-

jonarja, ki bodo radi spolnili te želje in marsikaj zanimivega vedili povedati o rajnem patru. Naj spisom, ki bodo gotovo došli „Danici“, dodám tudi jest nekaj čertic iz njegovega življenja in o njegovem djanji, kar mi je znanih, da se njegovo delovanje, kolikor je mogoče, popolnoma popiše. Storim pa to nekaj zato, ker vsa si bila z rajnim patrom nek-liko v rodu, nekaj pa iz hvaležnosti do njega, ker prepričan sem, da se je neskončno usmiljeni Bog njega poslužil, da me je poklical v stan, v katerem se znajdem zdaj in v katerem želim delati, terpeti in umreti.

Rojen je bil o. Valjavec 2. prosinca 1832 v Srednji vasi tare Šenčurske pri Kranju ter sin poštenih staršev. Mati mu je kmalo umerla in dobil je potem mačehc. Šolal se je najpred v domači farni šoli, kjer je dobro napredoval. Janezek je imel tu ojtrega učitelja, in pravil mi je včasi, da je mógel njegovo ojstrost vselej občutiti, kolikorokrat je prepozno prišel v šolo; imel je namreč pol ure hodá od doma do Šenčurja. Po dobro doveršenih farnih šolah podal se je Janez v glavno šolo v Ljubljano, kjer je stanoval pri svoji stari materi in treh svojih tetah, ki so se tu pečale s kupčijo. Ker je bil fantič brihtne glave, je urno napredoval in stopil je 12 lét star v latinske šole. Tu se je odlikoval med svojimi součenci in vedno je bil med prvimi v šoli. V nekđanjih „perijohah“ ga redno najdemo nad čerto, to je med tistimi, ki so bili naj prvi za obdarovanimi. Akoravno je bil dobro podkovan v vsih predmetih, katerih so se učili tadašnji nižji gimnazijalci, je bil še posebno izversten v maternem jeziku, ktereга je posebno ljubil, ga marno gojil in poskušal se je že takrat v slovenskem pesništvu. Marsiktero pesmico je skoval, in ako se ne motim, jo izročil „Danici“ ali „Novicam“. Součenci njegovi so kmalo zapazili na njem njegove zmožnosti, posebno pa izverstnost v slovenščini, in leta 1848, ko je tudi slovenski narod jel dobivati več pravic za domačo besedo itd. in se je smel olikovati v narodovnosti svoji z drugimi avstrijskimi narodi vred, izvolili so si ga bili predsednika družbe slovenske, ki so jo vstanovili takrat gimnazijalci ljubljanski in ktere namen je bil, izobraževati se vsestransko v slovenščini. Večkrat je kot predsednik nagovoril svoje součence in družnike v njih zborih ter jih je vnmal k ljubezni do majke Slave in maternega jezika.

Ko se je tako zgodaj uril o govorništvu, ni čuda, da je postal tako slaven pridigar in tako goreč misijonar. Pa ne samo je gojil slovenski jezik, učil se je tudi dobro hervaskega, serbskega, ruskega in češkega jezika, in pridno je prebiral „Blahovesta“ še kot kaplan v Vipavi in v Teržiču. Posebno rad je tudi pisal s cirilico. Po dokončani osmi šoli je prišel tudi za Janeza čas, v kterm se mu je bilo določiti za kaki posebni stan. Njegove tete, ktere so ga podpirale v gimnaziji in skerbele zanj, so želele, da bi se podal v bogoslovsko semenišče in postal duhovnik. Janez ni bil ravno zoper duhovski stan, pa vendar ga je bolj veselilo učiti se prava in vkljub vsih prošenj svojih treh dobrotnic podal se je na Dunaj. Pa že proti koncu pervega leta je spoznal, da ga Bog kliče v duhovski stan. Tete so bile neizrečeno vesele, dobivše pismo od njega, v katerem jih zagotavlja, da bo zapustil študije prava in se podal v kratkem v Ljubljano, kjer bo prosil škofa, da ga vzamejo v semenišče. Pridši iz Dunaja podal se je naravnost v L. k svoji sorodnici in dobrotnici, ktero je še kot jezuit rad imenoval svojo drugo mater, in tu je preživel v samoti tako rekoč velike počitnice in se pripravljal na nastop novega stanú. Rad je prebiral pobožne bukve, kot: življenje svetnikov, tilotejo sv. Frančiška Salezijana, Slomšekove drobtinice itd., in pogosto imel duhovne pogovore s svojo v teh rečéh izurjeno dobrot-

nico, in toliko je pridobil dušne koristi od teh pogovorov, da mi je enkrat očitno spoznal, da se ima za svoje spreobrnjenje zahvaliti naj bolj ti dobrotnici, katero je od zdaj imenoval svojo duhovno mater. Leta 1853 mesca oktobra vidimo našega Janeza že v semenišču ljubljanskemu, oblečenega v talar in prepasanega s cingulom. Kako navdušen da je bil in vnet za duhovski stan, nam naj bolj priča pesem, katero je zložil o „černi halji“, ko jo je prvič oblekel in se Bogú za vselej posvetil. Skoda, da nimam te pesmi pri rokah, ker iz nje bi spoznali, kako goreč je postal Janez za večji čast Božjo in za zveličanje ubogih duš. Ko sem ga kot osmošolec enkrat obiskal v semenišču, pokazal mi je to pesem in le prva versta prvega stavka mi je še ostala v spominu, ki se glasi: „Pozdravljena bodi, černa halja....“ V semenišču se je gospod Janez kaj ponižno obnašal, bil je bolj sam za-se in tih, vendar pa priljuden z vsemi, česar sem se sam prepričal, ker sem bil dve leti z njim vred v alumnatu. Gospod Bog pa je hotel poskusiti njegov poklic in poslal mu je v drugem letu bogoslovja nevarno bolezen v očéh tako, da se je gospod Janez bal, da utegne oslepeti; pa je po Božji milosti spet ozdravel in njegov poklic je bil potem še le bolj vterjen. Na počitnice sva kot bogoslovca oba hodila v L. in vedno mi bodo v spominu ostali prijetni dnevi, ki sva jih tu pri svoji sorodnici in dobrotnici preživela v ne dolžnem veselju, in kateri so nama le prehitro pretekli. Leta 1857 je bil mašnik posvečen in mesca avgusta tega leta je pel novo mašo v Vodichah v pričo veliko duhovnov, svojih sorodnikov in pri obilnem številu zbrana ljudstva.

Pri njegovi novi maši sem mu bil jest ceremonijar in na tihem, v duhu sem ta dan tudi jest novo mašo obhajal, ker zavolj neke pljučne bolezni, ktera me je že več kot pol leta terpinčila, nisem imel čisto nič upanja, da bodem ozdravel in tudi enkrat novo mašo pél. Gospod Janez je to vedil, ker sem mu bil to svojo misel pred novo mašo razodel. Milo se mu je storilo pri sercu, ko mu to povém, in kaj se zgodi? Ko on kot novomašnik pri povzdigovanji v svojih rokah derži Telo in Kri Jezusa Kristusa vsegamogočnega, ga iskreno prosi, da naj se usmili bolnega ceremonijarja, ki zraven njega kleči in s kadilnico kadí presveti zakrament, in naj mu podeli zopet telesno zdravje, ako je njegovi duši v zveličanje. Jest nisem nič vedil, kaj gospod Janez pri svojem prvem povzdigovanji prosi Jezusa, ali čutil sem, kako me nekaj zbada v pljučih in kako se to zbadanje vedno nižje in nižje pomikuje in slednjič popolnoma pojenja. Vsega drugačnega sem se čutil na pljučih po novi maši, od dne do dne sem terdneji prihajal in v kakih 14 dneh sem bil popolnoma zdrav in sem ostal zdrav do te ure. Čudež ali ne čudež, jest ne rečem nič („Slovenski Narod“, kaj pa ti porečeš? Pis.), ali le to terdim, da je gosp. Janez prosil Jezusa za moje zdravje s terdnim zaupanjem in ga tudi sprosil.

Nekaj tednov po novi maši gosp. Janez dobí dekret, da pojde za kaplana v Vipavo, in šel je tje ves goreč za slavo Božjo, in delal je v ondotnem vinogradu Gospodovem dve leti, ako se ne motim. Slovel je po vsi vipavski dolini kot goreč pridigar in spovednik. Rad je hodil tudi popoldne v cerkev in je tamkej klečal pred najavetejšim Zakramentom globoko vtopljen v molitev. Prestavljen je bil l. 1860 v Terzič, od koder se je še tistega leta mesca oktobra podal v Št.-Anderž na Koroško v novicijat družbe Jezusove. Za njegovo velikodušno serce namreč je bila ena fara z nekaj tavžent dušami pretesna, hrepenelo je vedno po obširniših delih v Gospodovem vinogradu in njegova poglavitna želja je bila: po vsem širokem Slovenskem delati v večji čast Božjo. To je bil poglavitni njegov nagib (kakor je v

nekem misijonskem sporočilu, katerih je veliko spisanih zapustil, sam spoznal), da je izstopil iz svoje domače škofije in se pridružil jezuitom, da bi vsaj po Kranjskem, ako ne po vsem Slovenskem, misijonaril od fare do fare, in tako vterjeval svoje rojake v sveti veri in jim pomagal k večji slavi nebeški.

Po dokončanem dveletnem novicijatu poslali so ga vikši v modroslovje in bogoslovje na vseučilišče v Ino-most, od kodar se je čez 3 leta podal v Požego pridružit se ondotnim misijonarjem slovenskim. Odsihmal je le gledal, kako doseči svoj namen ter misijone začeti po Slovenskem. Kmaló pa je dosegel ta svoj namen in spolnile so se mu njegove želje, ktere je toliko lét nosil v sercu, ker l. 1865 ali 1866 sem bral v „Danici“ njegov popis ljudskega misijona, in sicer po 100letnem prenehanji prvega misijona na Štajarskem v Prihovi. Kako se je to pletlo in spletlo, ne vem, vedili pa bodo to povedati duhovniki Prihovski. Prebravšega ta popis se me je lotila misel: kaj pa, ko bi tudi mi Kranjci poklicali te misijonarje in jim pot odperli v svojo milo domovino. Posvetoval sem se o tem s svojo, za vse dobro vneto teto, in po pogostnem pisanji v Požego in iz Požege na Kranjsko ustanovil se je prvi ljudski misijon na Kranjskem, v Smledniku, v kterega so dovolili s serčnim veseljem ondašnji gosp. fajmošter Matevž Preželj. Popisan je ta misijon v „Danici“ l. 1867, in tako je dopadel pobožnim Kranjcem, da se je potem verstil misijon za misijonom, verstile so se duhovne vaje za duhovnimi vajami — ne samo po Kranjskem, ampak tudi po Štajarskem, Koroškem, Goriškem in Hervaškem, in rajni o. Valjavec je doživel srečo, da je pri kakih 100 misijonih delal kot goreč apostelj slovenski, tudi slednjič v sredi svojega apostoljskega delovanja nana gloma umerl in svojo blago dušo izdihnil, ktera zdaj, upajmo, vživa obilno plačilo za svoje obilne dela v nebesih pri Jezusu Kristusu, kterega je rajni čez vse ljubil in ga oznanoval neutrudeno svojim rojakom. — Terditi smemo, da o. Valjavec tudi v nebesih še moli in prosi presv. Serce Jezusovo za ljube Slovence, zlasti pa, da bi v svojem neskončnem usmiljenji dobrotno poskerbelo za to, da se nadaljujejo začeti misijoni. — Vse k večji časti Božji.

Razgled po svetu.

Na otoku Cipru je kakih 1820 katoličanov, Evropejcev raznih narodov in maronitov; greško razkolniško prebivalstvo šteje 130.000 duš s tremi škofi in enim nadškofom; mohamedansko 110.000 duš. Paša je viši poglavar na otoku. Duhovsko pastirstvo je razun velikega namestnika (general-vikarja) od nekđaj bilo frančiškanom svete dežele izročeno. Katoličani imajo tam en samostan, dva hospica — enega v Larnaki ob morju, kjer ima vikar svoj sedež, drugega v Nikoziji, glavnem mestu, in v Limasolu ob morju. Duhovnji ste dvé na otoku, šole za dečke pa tri, ki jih vodijo oo. frančiškani. V šolah se učí greški jezik — navadni jezik — italijanski in francoski; v te katoliške šole hodijo tudi razkolniški otroci.

Vstav so napravile tudi redovnice sv. Jožefa, ki vodijo deklinško šolo, kjer se razun imenovanih jezikov učé ročnih del, godbe in družih reči. Šole napredovajo, so dobro obiskovane od vsih katoliških deklic in mnogih razkolniških; so znotranje in zunanje šole z brezplačnim podukom. Imajo tudi sirotnico, zdaj s kacicmi 30 otroci; večidel so zapušeni razkolniški in turški dečki, ki jih je misijon nabral in so zdaj vsi katoliški. Nektore med deklicami, Grekinje in Turkinje, hočejo

biti nune. Tudi bolnišnico in lekarnico nune oskerbujejo ter se ubogi in terpeči brez razločka narodnosti zastonj sprejemajo.

Kdo pa vzderžuje ti dve miloserčni napravi? Pridnost ubogih dobrih nun in nekatere dobrodelne nemške in francoske deržine z naj večji varčnostjo.

Očitna cerkev je z napravo sklenjena, kjer je očitna služba Božja; ali revna je in potrebna cerkvene oprave. V Jeruzalemu je prosil gosp. vikar za nekatere davno potrebne reči, toda k nesreči mu niso mogli nič dati.

Maroniti katoliški stanujejo v 5 vaséh. Vsaka vas ima svojo cerkev in svojega fajmoštra. Ta misijon je z ozirom na bogočastje in oskerbljevanje ubogih fajmoštrov čisto zapuščen, cerkvam manjka naj potrebnjšega orodja in oprave. Vsaka cerkev ima nekaj ponošenih plajšev, nekatere poškodovane svečnike, ktere so od frančiškanskih duhovnij prejele, nekatere pette, nekatere kelihе čisto iz mesnika — jokati bi se človek! Ubogi fajmošter ne dobi na leto več kot 100 frankov od vernikov svoje vasi, in še to komaj in ne vsega, ker so kristjani revni, tako da so ubogi fajmoštri prisiljeni z rokami delati, da zamorejo živeti.

Prednik tega (maroniškega) misijona stanuje v Siriji na Libanu. Vsakih pet lét pride svojo čedo obiskat. Tudi ta misijon je latinskemu vikariju izročen. Če kateri teh fajmoštrov pride v mesto, je pri-iljen mu dati narediti kako oblačilo, da more med ljudi; tako revni so. Več jih je med njimi, ki celi teden ne jedó ne mesa in ne drugih jedí, razun kruha in čebulje.

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvala. Dragi otročiček bil je nama v brezupni božjasti. Obljubiva in opravljava z ženo 9dnevnicu naši ljubi Gospej na čast; bolezen kmali odjenja in otrok je rešen. Hvala Bogú in naši ljubi Gospej! To prosiva tudi po „Dan.“ razglasiti, kakor sva obljubila.

Na Škaručini, 5. malega serpana 1875.

M. S.

Iz Štirskega. Molitveni družbi naše ljube Gospe presv. Serca se priporočuje v molitev: 1. J. K. za posebno pomoč v dušnih potrebah v sv. letu, pa tudi v telesnih; 2. J. P. za zdravje na duši in na telesu, posebno pa za pomoč pri bolni nogi, ker že 9 mescev hude bolečine terpi, ne more delati, in nobeno zdravilo nič ne pomaga.

Priporočen je v molitev in v priprošnjo Naše ljube Gospej presv. Serca neki prav hudovoljen mož blizo Ljubljane.

Listek za raznoterosti.

Občutki popotnikovi na Kumu.

I.

O preljuba domovina,
Krasna si nad druge vse!
Trud in žalost hitro zginja,
Če oziram se na té! —
Velikanske bele gore,
Homci drago kinčani!
Viri Soče, Save, Sore,
Serčni mi pozdravljeni! —
Dolj od Kranja ob planinah
Šmarna gora dviga se,

Romar verni po ravninah
Prčastit Marijo gre. —
Sava bistra, topla Kerka,
Lena Mirna ti tekó
Tam, kjer kladvo naglo terka,
S plavža dim kipi v nebó. —
Sem od morja gozd se veže,
Sněžnik, cirkniški glavlar,
Od Postojne v Turško seže
Senca drevja, Božji dar. —
Vidiš goro Krim, Gorjance,
Bliz enake visokost'.
Tam ravnino od Poljan'ce,
Še naprej zagrebski most. —
Štirski bregi v levi Save:
Pohor, Turjek, Lisic, Hom,
In še druge skalne glave,
Pretijoče blisk in grom.
V sivem mraku še herviški
Klek — ko truden oroslan —
Kimajoč ob mej' v jaški,
Turkom in mornarjem znau.
Vinske gore, senožeti,
Rodovitno gledaš plan,
Vidiš ljud slovenski treti
Se za živež noč in dan.
Starih gradov podertine,
V bran so b'le postavijene,
Zdaj so priče, da vse mine,
Kar človeško delo je.
Zalih cerkev brez števíla,
Znak keršanskega duhá;
Dedom vera draga bila,
Sinom vsega kinč blagá.

(Dalje nasl.)

Milostivi škof Jernej Vidmar so pretečeno nedeljo v Kranji, potem ko so pridigovali in slovesno veliko mašo peli, birmali nad 900 otrok.

Iz Ljubljane. (Umetništvo.) Izročene so nam naslednje verstice. — Naš domači umetnik gosp. Janez Volf se je zopet skazal pravega mojstra v slikarstvu (malariji). Nad vratmi cerkve sv. Florijana v Ljubljani je bila stara podoba na presno vsa že oguljena in od sreža razprezana; te dni pa je zmalal čisto novo podobo na presno, in sicer tako lepo in mojstersko, da se smé res z dobro vestjo vsakemu priporočati, kdor bi za enaka dela umetnika potreboval.

K gosp. Volčičevi knjižici: „Naša ljuba Gospa presv. Serca“ — bodi še pristavljeno, da velja vezana v usnji 1 gld., z zlatim obrezkom 1 gld. 40 kr., in dobiva se pri g. Gerberji.

Ljubljanske šole, razen normalnih, so 15. t. m., v četertek, dokončale letošnji šolski tečaj. Milgosp. kaptelski vikarij Jožef Zupan so imeli slovesno sv. mašo in „Te Deum.“

Spovedna priprava za ctroke na štirih listkih ob kratkem se dobiva pri Milic-u v Ljubljani — posamezno po 1 kr., ali pa v zvezkih po 100 listkov skupaj po 80 kr.

Tudi se dobivajo pri gosp. Mlicu pobotne póle za dopolnitev kongrué (Blanquetten für Congrua-Ergänzungs-Quittungen) v slovenskem in nemškem jeziku, in ravno tako póle za pobotnice pri duhovskih plačah (Gehalts-Quittungen).

Očitno vprašanje veleučnemu g. prof. Št. Kocijančiču. Podučilna mi je bila Vaša brošura „De bibliothecis“. Dovolite le še naslednje vprašanje:

Vse posamesne vezke enega in tistega dela učite

znamovati le z eno številko ter v zapisniku pristaviti samo vezkov številko. Vender pa menim, da vsako leto redno izhajajoče, kot n. pr. v letnik zvezane „Danice“, zapisujete vselej s posebno številko, ker to je prav za prav knjiga za-se in dokončana. Isto tako gotovo pri podobnih spisih: družbinskih koledarjih, katalogih „cleri“ i. dr. Pri zamerliih časnikih zamogli bi se pa morebiti tudi vsi letniki pisati pod eno številko? Ali bi pa zna biti tudi Vi raji vsak letnik posebej tolikrat zapisali, kolikor jih je bilo? Blagovolite mi to očitno pojasniti, prosim; tudi drugim bralcem ne bode brez koristi Vaš uk.

Duhoven z Gorenjskega.

Novi blagri. Preštevilili so, da mladinskih hudobij, odkar so vpeljane nove šolske postave, je poprék in primeroma pri moški mladini trikrat, pri ženski mladini pa poldrugokrat ($1\frac{1}{2}$) toliko, kot jih je bilo poprej! —

Poslano — osoljeno, če tudi ne prav razumljivo. — Časti in hvale vreden je kanton, da je ženskam prepovedal (?) svitko (ali babilonski turn) na glavi nositi, da se bo glava ohladila in pamet zdrava „ratala“. Pa prosimo, da bi v Danico djali.

Skušnja ponižnosti. Sv. Oče v Rimu so slišali od neke nune v samostanu na deželi, da dela čudeže. Ukažejo sv. Filipu Neriju se tje podati in reč natančneje preiskati. Filip se vsede na mezga, jaha v tisti kraj, pa pride pred nazaj, kakor so papež pričakovali. Ko se čudijo nad tako naglo preiskavo, odgovori Filip: „Sveti Oče, ta ne dela čudežev, zakaj manjka ji prve keršanske čednosti, ponižnosti. Prišel sem, od slabega vremena zdelan, v samostan ter jo rekel v vašem imenu poklicati. Pride, in namesto pozdrava ji pomolim čevelj, naj mi ga sezuje. Jezno se umakne, češ: za koga jo imam; dekla Gospodova je, pravi, pa ne vsacega, ki bi blapčevske dela od nje zahteval. Vstanem, se zopet vsem dem na svojega mezga ter si mislim, vam ne bo treba daljne poskušnje.“

Kazatelé slovanšti. (Slovanski govorniki ali pridigarji) Na svitlo daje Antonín Mužik, katehet na prvi c. kr. gimnaziji v Pragi. Tega lepega dela je prišel na svitlo že 8. sošitek četrtega zvezka. Gospod izdajatelj prideo rabi dobre govore iz raznih slovanskih jezikov, in še zlasti tudi naše slovenske iz Slomškega, Kafola i. d. Mnogo se trudi, da vstreže naročnikom, ki že 6 nedelj naprej dobivajo v roke izdelane pridige in pa še k temu osnove. Poslednji sošitek 4. zvezka bo imel na čelu podobo slavnega pridigarja O. P. Skarga. Celi zvezek z 12 sošitki velja 4 gl. Pošilja se naročnina Cirilo-Methodovi tiskarni v Prago (v Ružove ulici č. 5.).

Rusko velikansko carstvo, kakor se pogosto sliši, zmeraj huje razjeda socializem ali rudečkarstvo in skor ni dvomiti, da ravno rudečkarstvo je šiba, ki bo to lepo deržavo udarila zarad hudobij, s katerimi je Rusija tolikrat katoliško Cerkev terpinčila in jo terpinči. Čutiti je, da Rusija to tudi spoznava, ker se zopet k Rimu nagiba. Zares je to tudi edina pot, po kateri bi bilo moč to prelepo slovansko deržavo še oteti. Katoliška Cerkev edina, ako se v suznjost ne vprega, ima toliko moč do človeškega občinstva in zlasti do mladine, da kipeče rogovilstvo z zveličavnimi svojimi nauki utolaži in občinske rane ozdravi. Rusija naj pusti svobodo katoliški Cerkvi po vsem silovitem cesarstvu, in vidila bode, kako hitro se bo pričela bolezen zdraviti. Ako pa rudečkarstvo v Rusiji zmaga, bo strašansko veliko truplo v neštevilne drobne razpadlo, razni krokarji se bodo posameznih udov polastili, in ne le olika, zlasti v Aziji, bode zadrževana in poteptana, ampak tudi slovanstvo sploh bo zgubilo svojo veliko podporo in steber. Nikjer ni

tako očitno, kakor tukaj, da prijatelj rudečkarstva je protivnik slovanstva.

Iskrice Ignacijanske

za vse dni v letu.

27. *V nekih rečeh je bolje molčati ko govoriti; ni treba branivnega govora, kjer je resnica sama svoja branivka.* (S. Ign. in histor. Societ. I. 15. n. 44.)

Ni gotovejšega načina branitve, ko molčati na obrekovanje, in ne vredno je izpraševati opravljivca, zato da bi se maščeval. Bila je beseda, ne blisk; nič ni, kar bi te dražilo.

Ako skerhaš sovražnikovo orožje, ravno tako zmagaš, kakor da bi ga mu bil prelomil. Modro molči, to ti bo škit, in bo odbilo mahlje, da ne rani. Bolj gotovo je s škitom zmagati, ko z mečem.

Bolelo ga bo, ker bo gerdivec menil, da je zasramovan, ako mu na obrekovanje ne boš odgovoril. Molči, delaj se, kakor da bi ne bil čutil udarca. Tako bo nevošljivec ogoljufan v nadi britkeje čutil, in terpel bo sam bolečino, ktero je nameraval drugemu vsekati, dvakrat nesrečen, da je namreč zadel samega sebe in drugega ne.

Potem se boš pokazal velikodušnega, ako si bil povzdignjen nad takim besedovanjem in če se ne vznemirjaš pri vsakem napadu nevošljivca. Žabje kvakanje luni nič bliščobe ne krati, nič tudi tebi ne bo škodovalo opravljanje, ako ga stareš manj z besedami, ko z djanjem.

Duhovske spremembe.

V Goriški nadškofiji: Č. g. Blaž Gerča, kaplan v Kobaridu, je prestavljen za vikarija v Čepovan, in gosp. Jožef Filipič ostane v Doberdobu. — Č. g. Simon Hrast, brat ranjkega dr. Janeza Hrasta, je pretečeno saboto po dolgi bolezni previden s ss. zakramenti mirno v Gospodu zaspal. Pogreb v nedeljo je bil prav slovesen, vdeležilo se je mnogo duhovšine iz mesta in redovniki. Oba brata zdaj skupaj počivata na pokopališču in čakata velikega dne vesoljnega vstajenja. R. I. P.

V Ljubljanski škofiji: Č. g. Krašovic Ant., fajm. v Adlešičah, se podá v pokoj; fara je razpisana 10. jul.; Dobrovska fara je razpisana 8. jul. — Umerl je č. g. Habjan Peter, kaplan v Šmariji 11. jul. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce v Mavčičah: Iz št.-Vida pri Zatičini 12 gl.

Za sv. Očeta: Č. g. M. G. z Oslice 1 ces. cek. — Družina A-k 2 gl. s prošnjo sv. blagoslova za vso družino. — Darov iz Zaliloške fare 3 gl. — Ranjca Mica Markič iz Šmartna pri Litiji 9 gl. — Njih več v Šmartni pri Litiji 7 gl. 82 kr. — Neimen. 50 kr. z željo, da bi Bog preganjanje sv. Cerkve ustavil, in jim življenje pridajšal, da zmago doživé. — Iz št.-Jerneja 40 fr. v zlatu. — Po p. n. g. kan. P. Urhu 1 gl.

Za afrikanski misijon: Po p. n. g. kan. P. Urhu 2 gl. — Neimen. 50 kr. — Iz št.-Jerneja 8 gl. — Po č. g. J. Okornu 1 gl. 40 kr. — Iz Šmihela pr. N. m. po č. g. župn. A. Peterlinu 6 gl.

Za kristjane na Turškem: Iz št.-Jerneja 8 gl.

Za Sveto deželo: prejeli zbirke A. L. po č. g. J. Zup. in List.